

Školní vzdělávací program

Školní družiny ZŠ J. A. Komenského Blatná

Identifikační údaje

Základní údaje o ŠD

Adresa:

ŠD při Základní škole J. A. Komenského, nám. J. A. Komenského 387, 38801 Blatná,
IZO 107722275

Ředitelka školy:

Ing. Martina Michalová

Vedoucí vychovatelka:

Bc. Kamila Mašková

Kontakty:

tel. 383 422 094

mobilní tel. do ŠD: 734 429 802

www.zsjak-batna.cz

Zřizovatel:

Město Blatná

tř. T. G. Masaryka 322

38801 Blatná

Platnost dokumentu:

od 1. 9. 2024

Charakteristika ŠD

Školní družina je součástí základní školy J. A. Komenského Blatná, náměstí J. A. Komenského 387, příspěvkové organizace s právní subjektivitou.

Školní družina je určena pro žáky 1. stupně ZŠ a podmínky přijetí žáka k docházce do školní družiny stanovuje *Vnitřní předpis o přijetí žáků k zájmovému vzdělávání v ŠD* (viz. Příloha č. 3). Žáci přijatí do školní družiny se stávají účastníky zájmového vzdělávání ŠD a zařazují se do oddělení, která jsou věkově smíšená.

Činnost a vzdělávání v ŠD se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 74/ 2005 Sb., o zájmovém vzdělávání ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů včetně vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Školní družina realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování v šesti odděleních. Pedagogická práce v ní má svá specifika a je výrazně odlišná od běžné vzdělávací praxe. Hlavním prostředkem práce je hra a zážitky z ní. Snažíme se prostřednictvím hry rozvíjet u dětí vlastní tvořivost, fantazii, komunikační dovednosti, vhodné návyky, posilovat sebevědomí, vychovávat k odpovědnosti za zdraví své a jiných, k odpovědnosti za své chování, formovat životní postoje, ovládat negativní citové reakce, vychovávat k smysluplnému využití volného času. Vychovatelky působí na žáky v době zvýšené únavy z vyučování. V této době se projevuje

zvýšená potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Těmto požadavkům se snažíme přizpůsobit režim dne v družině.

Snažíme se rozvíjet spolupráci s rodiči na společných akcích, informovat je o činnosti ŠD (nástěnka, internet, třídní rodičovské schůzky), o chování jednotlivých žáků, seznamovat je s plánovanými aktivitami a možnou pomocí při akcích.

Konkrétní cíle vzdělávání

Hlavním cílem naší práce je vytvořit především bezpečné zázemí, přátelské a podnětné prostředí pro rozvoj osobnosti dítěte. Navázat na předškolní vzdělávání a výchovu v MŠ a rodině. Zajistit podmínky pro zájmové vzdělávání a smysluplné naplnění volného času. Snažíme se posilovat očekávané výstupy ŠVP na 1. stupni – kompetence žáků, tj. vědomosti, schopnosti, dovednosti a postoje s využitím prostředků a specifiky pedagogiky volného času.

Naší činností se snažíme:

- vést žáky k aktivnímu odpočinku a podílet se na prevenci sociálně patologických jevů pomocí rozvíjení klíčových kompetencí žáků
- posílit kladné citové reakce, osobnost a sebevědomí žáků
- rozvíjet a upevňovat komunikační schopnosti v kolektivu
- nasměrovat a rozvíjet zájmy, učit se vycházet z vlastních zážitků, představ a zkušeností
- vést žáky k radosti z pohybu a ke zdravému životnímu stylu
- vytvořit dobrý kolektiv, vedený k vzájemné pomoci, toleranci a kamarádství
- zapojit rodiče do života školní družiny
- podpořit dobré jméno školy

1. kompetence k učení

- motivovat žáky pro celoživotní učení, podpořit praktické dovednosti a získat vědomosti pro další rozvoj osobnosti
- dát každému jedinci prostor pro vyniknutí jeho silných stránek
- kompenzovat případné neúspěchy žáků z vyučování a realizovat vlastní nápady
- vést žáky k samostatnému organizování činností a spolupráci
- možnost prožití úspěchu u každého žáka (akce, soutěže)

2. kompetence k řešení problémů

- podněcovat k tvořivému myšlení, k logickému uvažování a řešení problémů
- dát žákům možnost rozmýšlet nad novými pracovními postupy, nacházet příklady v běžné praxi
- aktivně se podílet na všech fázích činnosti (plánování, příprava, realizace, hodnocení)
- zapojit starší žáky do přípravy akcí pro mladší spolužáky
- prezentace nápadů, myšlenek a problémů z praktického života

3. kompetence komunikativní

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- poslouchat a respektovat názory jiných a vhodnou formou obhajovat vlastní názor
- vést žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, pedagogy a ostatními dospělými

4. kompetence sociální a interpersonální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých
- respektovat společně stanovená pravidla chování

- hledat pozitiva a potlačit negativa ve svém chování, zodpovídat za své činy a nést následky
- naučit se odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy v kolektivu

5. kompetence občanské

- připravit žáky jako zodpovědné a svobodné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti
- respektovat individuální rozdíly žáků (osobní, národnostní a kulturní)
- zodpovědně se chovat k věcem a majetku, k přírodě
- dodržovat společně stanovená pravidla chování, základní společenské normy a zásady bezpečnosti a ochrany zdraví
- účelně trávit volný čas a odmítnout nevhodné nabídky na využití volného času

6. kompetence pracovní

- bezpečně pracovat s různými materiály, nástroji a pracovními pomůckami
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti a reálné možnosti
- pestrá a kvalitní nabídka zájmových činností a aktivních odpočinkových činností

Formy /činnosti/ vzdělávání

- **pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost**
 - dána týdenní skladbou činností v oddělení (hra, soutěž, společná četba, rozhovor, řízená a polořízená diskuze, skupinová a samostatná práce, kreativní tvorba, pobyt na školním dvoře)
 - zájmová útvary organizované ŠD
- **příležitostná, výchovná, vzdělávací a zájmová činnost**
 - dána týdenní skladbou činností v oddělení (hra, soutěž, společná četba, rozhovor, řízená a polořízená diskuze, skupinová a samostatná práce, kreativní tvorba, pobyt na školním dvoře)
 - společná akce pro žáky, tematické akce pro žáky a rodičovskou veřejnost, soutěže, besedy, výlety, besídky a spaní ve škole
- **osvětová činnost a vedení k prevenci sociálně patologických jevů**
 - besedy, rozhovory a poskytování informací pro žáky, které vedou k prevenci sociálně patologických jevů, napomáhat a vytvářet prostor k rozvíjení osobnosti žáka a aktivní zapojení do veřejného a společenského života
- **otevřená nabídka spontánních činností**
 - spontánní hry a činnosti žáků podle jejich vlastního momentálního zájmu, využití nabídky stolních her, stavebnic, časopisů apod. pod dohledem vychovatelky
 - poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi, spontánní činnost ranní a koncové družiny
- **odpočinková činnost**
 - je chápána nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnost)
- **příprava na vyučování**
 - nespočívá jen ve vypracování domácích úkolů, ale jsou do ní zahrnuty i didaktické hry, tematické hry a další činnosti, které žáci získali ve školním vyučování

Školní družina není pokračování ve vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. Činnosti jsou motivovány potřebami žáků a cíleně mířeny do různých oblastí.

Prostředky a metody vzdělávání

Základem činnosti školní družiny je především hra a prostředkem povzbuzování a chválení, které se zakládají na zážitku účastníků, vzbuzují u nich kladné emoce a přispívá k jejich sebepoznání, rozšiřování jejich vědomostí a dovedností. Využíváme vyprávění, rozhovor a besedy jako počátky her, které žáci samostatně dále rozvíjejí. Příklad, povzbuzování a kladné hodnocení je vždy podnětné pro individuální rozvoj osobnosti.

Délka vzdělávání a hodnocení žáků v ŠD

Délka vzdělávání je pro 1. stupeň zpravidla cyklická pětiletá. Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10 měsíců daného školního roku. Provoz školní družiny stanovuje *Vnitřní řád školní družiny* (viz. Příloha č. 2). Každé oddělení ŠD pracuje na základě tzv. „**týdenního režimu**“. Každým rokem se aktualizuje podle ročníků v daném oddělení a podle školního rozvrhu hodin.

Hodnocení žáků ve školní družině probíhá celoročně. Vychovatelky se snaží vytvářet takové prostředí, ve kterém se cítí žáci spokojeně a bezpečně. Kladně hodnotí výrobky připravené pro rodiče k různým příležitostem jako je Čertovské zastavení, Vánoce, velikonoční jarmark.

Obsah výchovně-vzdělávací volnočasové zájmové činnosti

Vychází z RVP ZV „*Člověk a jeho svět*“ a člení se do pěti tematických okruhů určených pro zájmovou činnost školních družin. Při plánování jednotlivých činností vycházíme také z materiálních podmínek ŠD a školy. Současně se snažíme využít umístění školy v jejím přirozeném prostředí.

- **Místo, kde žijeme**
 - poznávání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti (výroba dárků pro členy rodiny, Den matek)
 - poznávání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti (výroba dárků pro členy rodiny, Den matek)
 - vycházky do okolí školy a poznávání různých služeb v obci (knihovna, zámek)
 - výtvarné ztvárnění navštívených míst
 - regionální pověsti, pohádky jako poslechová činnost
 - výroba místních zvyklostních předmětů
 - dopravní výchova (didaktické hry s dopravními značkami, malování dopravních značek či prostředků či bezpečná cesta do školy)

- **Lidé kolem nás**
 - osvojování zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi (zdravení, tolerance, stolování...)
 - kladný vztah ke spolužákům (úcta, radost ze spolupráce)
 - předcházení šikaně
 - kladné pozitivní hodnocení

- **Lidé a čas**
 - budování správného režimu dne a jeho dodržování
 - učit děti úctě k času druhých, využívat svůj čas bezpečně, zdravý životní styl
 - správné využití volného času

- **Rozmanitosti přírody**
 - seznámení s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé i neživé
 - tematické vycházky a pobyty v přírodě
 - pozorování změn a následné výtvarné zpracování poznatků
 - didaktické hry s přírodními motivy
 - využití zkušeností z ekologické výchovy (třídíme odpady)

- **Člověk a jeho zdraví**
 - poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a odpovědnosti za své zdraví
 - osobní hygiena, předcházení úrazům, bezpečnost při činnostech
 - nácvik jednoduchého ošetření poranění a používání tísňového volání
 - pohybové a tělovýchovné aktivity

Průřezové témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní, environmentální, mediální a etická výchova

Školní družina prostřednictvím ŠVP pomáhá naplňovat vzdělávací cíle všemi formami zájmového vzdělávání. Daná témata se prolínají všemi činnostmi ve školní družině.

Podmínky přihlašování a odhlašování žáků ŠD

Podmínky přijetí žáků k docházce do ŠD a do zájmových útvarů organizovaných ŠD jsou stanoveny s ohledem na kapacitu a možnosti školní družiny *Vnitřním předpisem o přijímání žáků k zájmovému vzdělávání* (viz. Příloha č. 3) vydaným ředitelkou školy.

Žáci jsou přijímáni k zájmovému vzdělávání ŠD na příslušný školní rok. Každý školní rok zákonní zástupci vyplní řádně přihlášku, uvedou rozsah docházky žáka a způsob odchodů ze školní družiny. Přednostně je školní družina určena žákům 1. – 3. tříd, poté se k docházce do ŠD zařazují žáci 4. – 5. tříd.

Odhlášení žáka z družiny v průběhu školního roku je možné na základě zákonným zástupcem vyplněného a odevzdaného odhlašovacího lístku.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s podpůrnými opatřeními 1. stupně vychovatelka ŠD úzce spolupracuje s třídní učitelkou a podílí se na plánu pedagogické podpory, především při stanovení vhodných forem a metod činností v ŠD. Vychovatelka ŠD je seznámena se závěry odborného posudku žáka se SVP s podpůrným opatřením 2. stupně a podílí se na IVP s doporučením vydaného školským poradenským zařízením.

Taktéž probíhá intenzivní spolupráce s rodiči u dětí se zdravotním znevýhodněním. Je zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit a výletů, v případě nezařazení na akci ŠD je žák zařazen do oddělení, které se akce nezúčastní. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat vychovatelky ŠD o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

U žáka ze společensky a kulturně znevýhodněného prostředí nebo jazykově odlišného prostředí se vychovatelka snaží citlivě pomoci v jeho integraci. V případě žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí lze na základě *Vnitřního předpisu o úplatě za zájmové vzdělávání ve školní družině* a žádosti zákonného zástupce úplatu snížit nebo je od úplaty osvobodit.

Žákům nadaným a mimořádně nadaným je dána určitá volnost k jejich seberealizaci. Mají možnost využít doplňkové aktivity a s pomocí vychovatelky najít v čase pobytu ve školní družině uplatnění pro svůj talent a nadání.

Personální podmínky ŠD

Pedagogický sbor ŠD tvoří vychovatelky s odpovídajícím pedagogickým vzděláním. Počet vychovatelek odpovídá počtu otevřených oddělení v daném školním roce. Jedna vychovatelka ŠD je pověřena funkcí vedoucí vychovatelky. Vychovatelky mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají v rámci dalšího vzdělání pedagogických pracovníků. Vychovatelky (logopedické asistentky) se podílejí (po dohodě se zákonnými zástupci) u žáků s logopedickými vadami na nápravě řeči po konzultaci u odborného logopedického pracovníka, kterou zajistí zákonní zástupci žáka.

ŠD je zajištěno předplatné časopisu Informatorium 3-8, které se věnuje předškolnímu a zájmovému školství, dále odebírá časopis Dráček a příležitostně se pořizují materiály pro logopedii a publikace spojené se zájmovým vzděláváním.

Materiální podmínky v ŠD

ŠD má k dispozici jednu samostatnou družinu, 5 družinových koutků v kmenových třídách, kabinet, sociální zařízení, školní dvůr a zahradu s herními prvky. Školní družina využívá taktéž tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, počítačové učebny a prostory v běžných třídách, které jsou k tomu účelu částečně vybaveny (sestavou skříní pro uložení her a hracím kobercem).

Všechna oddělení jsou vybavena odpovídajícím nábytkem, hracími koberci, zářivkovým osvětlením, žaluziemi a možností využít audiovizuální techniku dané třídy.

Účelným členěním a uspořádáním prostoru v oddělení se snažíme řešit nedostatečnou velikost místností ŠD a vytvořit účastníkům možnosti pro vzájemnou komunikaci, společné i samostatné aktivity.

Vybavení stavebnicemi, společenskými hrami, pomůckami, hračkami, časopisy, materiály a doplňky se průběžně doplňuje a obnovuje podle potřeby s ohledem na finanční možnosti zařízení nebo z případných darů rodičů a místních podnikatelů.

Ekonomické podmínky

Úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině stanovuje *Pokyn ředitelky školy k výši úplaty v ŠD*. Úplata se platí hospodářce školy. Část finančních prostředků je použita na nákup materiálu a pomůcek pro pracovní a výtvarné činnosti (lepidla, čtvrtky, barvy, pastelky apod.), sportovního náradí (švihadla, míče, apod.), dále společenských her, knih, časopisů, stavebnic apod.

Pro činnost kroužků se ŠD snaží získat prostředky za spolupráce rodičů. K dalším finančním prostředkům patří příspěvek z Rady rodičů na příslušný školní rok, příležitostné sponzorské dary rodičů a dobrovolné příspěvky v rámci společných akcí pořádaných pro žáky a jejich rodiče (čertovské zastavení a velikonoční jarmark). Takto získané finance jsou zpravidla použity na zajištění dalších akcí pro žáky v ŠD.

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví je zajištěna *Vnitřním řádem školní družiny*, který je dle potřeby novelizován (viz příloha č. 2) a školním řádem ZŠ.

Žáci školní družiny jsou pravidelně seznámeni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a postupy, které zvyšují jejich bezpečnost. Jedná se zejména o možná rizika vyplývající z činnosti a provozu školní družiny, při volnočasových aktivitách, přesunech, účasti žáků na různých akcích apod.

Školní družina vytváří podmínky ochrany žáků před násilím, šikanou a jiným rizikovým

chováním. Vychovatelky spolupracují s třídní učitelkou a rodiči a bezprostředně reagují na případné výchovné či jiné problémy.

Úrazy jsou evidovány ve školní knize úrazů. Zákonní zástupci jsou informováni telefonicky nebo při vyzvednutí žáka ze ŠD.

Evaluace

Evaluace ŠD probíhá současně v souladu s evaluací školy za dané období. Mimo to na konci jednotlivého školního roku kolektiv vychovatelek zhodnotí jeho průběh a činnosti na základě vlastní sebereflexe a dále na základě získaných informací od rodičů, samotných žáků a vedení, společně pak stanoví postup pro další školní rok či období s případnými úpravami ŠVP.

Seznam příloh:

č. 1 Člověk a jeho svět – výstupy

č. 2 Vnitřní řád ŠD

č. 3 Vnitřního předpisu o úplatě za zájmové vzdělávání v ŠD

č. 4 Pokyn ředitelky školy o výši úplaty v ŠD

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Okruhy činnosti	očekávané výstupy	vzdělávací nabídka
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none"> ○ žák poznává prostředí domova, orientuje se v místě bydliště a školy ○ z vlastní zkušenosti zvládá bezpečnou cestu do školy ○ dbá na správné chování v silničním provozu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozhovory o životě v rodině, provozu ve škole a ŠD ○ vycházky do okolí školy ○ hry s dopravními značkami, dopravní soutěže na školním dvoře ○ zájmový kroužek „Výtvarná dílna“
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> ○ žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině ○ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ○ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi ○ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunitní kruh, besedy ○ poznáváme povolání-hry, pexesa ○ při hrách se učíme toleranci a empatii ○ dramatický zájmový kroužek ○ zájmový kroužek „Dovedné ruce“ ○ výlet ŠD „Sladovna Písek“
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> ○ využívá základní časové údaje – denní režim, roční období ○ rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ○ pojmenuje některé rodáky, kulturní památky ○ uplatňuje poznatky o místních zvycích 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozhovory, četba ○ zájmový čtenářský kroužek ○ řazení obrázků chronologicky, porovnávání opaků ○ vycházky do okolí ○ návštěva muzea a knihovny ○ vánoční a velikonoční jarmark
Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none"> ○ pozoruje, popíše proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ○ uvede příklady přírodnin a organismů v blízkém okolí ○ roztřídí některé přírodniny dle nápadných určujících znaků ○ má kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pozorování přírody ○ rozhovory, besedy ○ výlety do přírody s využitím sběru přírodnin ○ třídění přírodnin, herbář ○ výtvarná zájmová činnost ○ třídíme odpad ○ soutěže ŠD
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ○ dbá na osobní hygienu ○ je seznámen se zdravým životním stylem ○ zvládá osvojení pohybové dovednosti dle svých možností ○ rozumí tomu, co znamená aktivní trávení volného času ○ uvědomuje si nebezpečí při pohybových aktivitách, dbá na bezpečnost svou i ostatní 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozhovory, besedy ○ sportovní hry na školním dvoře ○ pravidla bezpečnosti, školní řád ○ vaření v ŠD – zdravý životní styl „Vím, co jím“

ZŠ J. A. Komenského Blatná, okres Strakonice **VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY**

Vnitřní řád školní družiny (*dále jen ŠD*) je vydán v souladu s § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon) ve znění pozdějších předpisů. Vychovatelky prokazatelně seznámí zákonné zástupce s vnitřním řádem ŠD při zápisu dítěte do ŠD. Vnitřní řád je k dispozici v ředitelně školy, dále je vyvěšen v prostorách ŠD a na webových stránkách školy www.zsjak-blatna.net.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců ve škole

1.1. Žáci mají právo:

- a) na vzdělávání podle školního vzdělávacího programu ŠD
- b) využívat čas ve ŠD především podle zájmu, a to v souladu s vnitřním řádem zařízení ŠD a školním řádem
- c) využívat otevřenou nabídku spontánních činností a účastnit se pravidelné a příležitostné výchovně, vzdělávací a zájmové činnosti, která vychází z vlastního školního vzdělávacího programu ŠD
- d) vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje
- e) na informace a poradenskou pomoc školy v záležitostech týkajících se zájmového vzdělávání
- f) požádat kteroukoliv vychovatelku či vedení školy o pomoc při řešení obtížných osobních situací (omezování, ubližování apod.) a před zasahováním do soukromého života
- g) na ochranu před všemi formami tělesného i duševního násilí, před návykovými látkami

1.2. Žáci jsou povinni:

- a) plnit pokyny pedagogických pracovníků a ostatních pracovníků školy v souladu s právními předpisy ŠD a školním řádem
- b) dodržovat vnitřní řád ŠD, školní řád, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni
- c) chovat se tak, aby neohrozili bezpečnost a zdraví své, spolužáků a jiných osob. Neubližují ostatním, úmyslně neničí hry a zařízení ŠD a školy. Případné škody jsou povinni jejich zákonní zástupci uhradit či odstranit.

1.3. Zákonní zástupci žáků mají právo:

- a) na informace o průběhu a výsledcích zájmového vzdělávání svého dítěte
- b) vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí zájmového vzdělávání svých dětí; jejich vyjádřením musí být věnována pozornost
- c) na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se zájmového vzdělávání svých dětí

1.4. Zákonní zástupci žáků jsou povinni:

- a) řádně vyplnit přihlášku do ŠD, v němž uvedou údaje o příchodu a odchodu dítěte a uvedou skutečnost, zda bude dítě docházet ze ŠD samo nebo v doprovodu zákonných zástupců, sourozenců, apod.

- b) zajistit, aby přihlášení žáci řádně docházeli do ŠD, měli vhodný oděv a obuv pro pobyt ve školní družině i pro pobyt venku (vychovatelka nenes zodpovědnost za znečištění a poškození oděvu)
- c) omlouvat nepřítomnost žáka ve ŠD, která není spojena s nepřítomností žáka ve škole
- d) na vyzvání vychovatelky či ředitelky školy se osobně zúčastnit projednávání závažných otázek týkajících se výchovně vzdělávací činnosti žáka a chování žáka v ŠD
- e) informovat školu, ŠD o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání nebo účast na akcích spojené s činností ŠD
- f) oznamovat každou změnu údajů uvedených na přihlášce a osobně je na přihlášce opravit
- g) vyplnit odhlašovací lístek při odhlašování žáka ze ŠD
- h) oznámit případnou změnu odchodu žáka ze školní družiny písemně na uvolňovací lístek
- i) řádně a včas zaplatit úplatu za zájmové vzdělávání v ŠD dle *Pokynu ředitelky školy o výši úplaty v ŠD*.

2. Podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole

2.1. Pravidla vzájemných vztahů

- a) žáci, vyučující, vychovatelky ŠD a ostatní pracovníci školy se k sobě navzájem chovají slušně a ohleduplně
- b) žáci prokazují patričnou úctu vychovatelkám i ostatním pracovníkům školy, zdraví je při setkání, stejně jako ostatní dospělí návštěvníky školy. Jakékoliv hrubé slovní a fyzické útoky vůči pracovníkům školy budou vždy považovány za závažné porušení vnitřního řádu ŠD (i školního řádu), v případě zvláště hrubých slovních a fyzických útoků vůči pracovníkům nebo žákům oznámí ředitelka školy tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství nejpozději do následujícího pracovního dne poté, co se o takovém útoku dozvěděla.
- c) komunikace mezi pedagogickými pracovníky a žáky se odehrává na základě slušnosti, vzájemného respektu a tolerance
- d) stejná pravidla jako v bodě c) platí i pro komunikaci mezi zákonnými zástupci žáků a pedagogickými pracovníky
- e) žák nesmí být v žádném případě vyloučen z činnosti ŠD bez zajištění pedagogického dohledu
- f) v případě hrubého narušování výchovně vzdělávací činnosti bude žák po oznámení vedení školy vyloučen ze ŠD dle §31 školského zákona:
 - **postup před vyloučením:**
 - písemné poznámky do žákovské knížky o dlouhodobém a neustálém narušování činností a hrubém chování ve školní družině
 - alespoň 1 osobní jednání se zákonnými zástupci /dále ZZ/– vyhotovení záznamu s podpisy
 - alespoň 1 jednání s vychovatelkou, ZZ a dalším zástupcem školy (vedoucí vychovatelka, zástupce ředitele, ředitel/ka školy, speciální pedagog, výchovný poradce) – opět vyhotovení záznamu s podpisy s oznámením o možnosti podmíněčného vyloučení
 - na tomto jednání musí zaznít možnost vyloučení účastníka ze školní družiny a v zápise se objevit formulace „*zákonný zástupce je srozuměn s tím, že v případě, kdy nebude v*

dohledné době shledána významná změna v chování účastníka, může být tento v zájmu bezpečnosti ostatních v souladu s ŘŠD ze školní družiny vyloučen.“

2.2. Konzultace s pedagogickými pracovníky

- a) veškeré konzultace (osobní, telefonické) s pedagogickými pracovníky ŠD probíhají dle dohody mimo hodiny přímé výchovné práce či stanovených dohledů
- b) v případě řešení neodkladných záležitostí se žáky či zákonnými zástupci v době přímé výchovné práce či stanovených dohledů je pedagogický pracovník povinen si zajistit za sebe kvalifikovaný zástup a toto oznámit vedení školy

2.3. Postup pro vyřizování podnětů žáků

- a) ve věcech osobních i ve školních záležitostech se žáci obrazejí na svého třídního učitele, vychovatele, výchovného poradce, metodika prevence
- b) se svými stížnostmi se mohou žáci obracet přímo na ředitelku školy nebo její zástupkyni, a to osobně, telefonicky či mailem; všechny kontakty jsou uvedené v žakovských knížkách
- c) všechny stížnosti a podněty musí být řešeny

3. Provoz a vnitřní režim školní družiny

ŠD jsou zřizovány podle zákona č. 561/2004 Sb. a vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dle změn vyhláškou 163/2018 Sb.). Hlavním posláním ŠD je zabezpečení výchovně vzdělávací zájmové činnosti, odpočinku a rekreaci žáků, dává prostor pro rozvoj osobnosti a nadání.

3.1. Provozní a organizační záležitosti ŠD

- a) činnost školní družiny je určena pro žáky 1. stupně, přednostně se zařazují žáci 1. - 3. tříd, dále do naplnění kapacity žáci 4. - 5. tříd
- b) podmínky pro přijetí žáků k zájmovému vzdělávání v ŠD (dále také účastníků) jsou s ohledem na kapacitu zařízení stanoveny *Vnitřním předpisem o přijímání žáků k zájmovému vzdělávání v ŠD*
- c) účastníci pravidelné denní docházky do školní družiny se zařazují do oddělení a jsou přijímáni na základě písemné přihlášky, kterou při zápisu do ŠD na příslušný školní rok vyplní zákonní zástupci žáků vždy první zářijový týden
- d) přihlašování žáků do ŠD zajišťují vychovatelky jednotlivých oddělení, o zařazení nebo vyloučení rozhoduje ředitelka školy
- e) provozní doba ŠD: po-pá od 6:30-16:15 hod., ranní provoz ŠD (6:30-7:40 hod.), odpolední provoz ŠD (11:35-16:15 hod.)
- f) provoz o hlavních prázdninách je po dohodě se zřizovatelem školy přerušen (dle vyhlášky 74/2005 Sb. §8)
- g) provoz o vedlejších prázdninách závisí na počtu přihlášených žáků (min. počet je 10 žáků), při vyhlášení ředitelského volna je provoz ŠD zajištěn
- h) škola je otevřena od 6:30 hod. pro žáky zařazené do školní družiny a pro žáky dojíždějící, kteří se pod dohledem určeného pedagogického pracovníka shromažďují pouze ve vyhrazených třídách, pro ostatní žáky je škola otevřena od 7:40 hod.
- i) dočasné umístění žáků do ŠD, kteří nejsou přihlášení k docházce do školní družiny, např. dělené vyučovací hodiny, odvolané první vyučovací hodiny nebo zkrácené výuky, zajišťuje ředitelka školy nebo její zástupce po dohodě s vychovatelkou
- j) po poslední vyučovací hodině vyučující zkontroluje třídu a předá žáky vychovatelce školní družiny

3.2. Organizační rozvržení činnosti ŠD

- a) rozvrh činností jednotlivých v odděleních je dán rozvrhem na každý školní rok a probíhá v místnostech vyhrazených pro ŠD (jedna samostatná místnost, 5 družinových koutků v kmenových třídách)
- b) oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků (popř. dle výjimky ze školského zákona 561/2004 Sb. § 111a, maximální naplněnost do kapacity zařízení - 180 dětí), ke konci provozní doby odpoledního bloku a v době ranního bloku ŠD se oddělení slučují, ke spojení oddělení může docházet rovněž při jednotlivých formách zájmového vzdělávání
- c) ŠD využívá pravidelně i jiné prostory školy, knihovnu, počítačové učebny, tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, školní dvůr, školní klub
- d) evidenci činností a účastníků v jednotlivých odděleních ŠD v čase odpoledního bloku vede vychovatelka v *třídní elektronické knize ŠD*, k evidenci docházky účastníků z II. stupně ranního bloku je určen *Docházkový sešit*, činnosti v zájmových útvarech ŠD zapisuje jeho vedoucí v *Záznamu o práci v zájmovém útvaru*
- e) provoz ŠD končí v 16:15 hod., při nevyzvednutí žáka do této doby zákonnými zástupci či stanoveným doprovodem na přihlášce pedagogický pracovník kontaktuje zákonné zástupce nebo osoby uvedené na přihlášce do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný, kontaktuje se vedení školy a OSPOD, případně policii
- f) úplata za zájmové vzdělávání činí 100,- Kč za měsíc, hradí se hospodářce školy; po aktivaci Školního programu bude platba probíhat odečítáním z účtu žáka (možno uhradit zálohu prostřednictvím bezhotovostních plateb)
- g) ŠD realizuje zájmovou činnost mimo vyučování, která se uskutečňuje těmito formami:
 - spontánní činnost – kresba, společenské hry, sportovní utkání, rozhovory
 - pravidelná výchovná vzdělávací činnost – didaktické hry, besedy,
 - příležitostná činnost – výlety, vycházky, vánoční a velikonoční jarmark
- h) odchody žáka ze ŠD se řídí dle čipového systému v aplikaci Bellhop a údaji uvedenými na přihlášce žáka, výjimečně lze žáka uvolnit na základě písemné žádosti od zákonného zástupce, uvolňovací lístek musí obsahovat: datum, čas odchodu, jméno žáka, podpis zákonného zástupce a dovětek „od této doby přebírám za syna či dceru zodpovědnost“, na telefonické požadavky bude brán zřetel ve výjimečných případech
- i) žák bez vědomí vychovatelky nesmí opustit oddělení školní družiny
- j) podle § 31 odst. 2 školského zákona může ředitelka v případě opakovaného závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo vnitřním řádem ŠD rozhodnout o vyloučení nebo podmíněném vyloučení žáka ze školského zařízení (žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů)

3.3. Vstup zákonných zástupců a dalších osob do školy, podmínky pohybu po budově školy

- a) pro vstup žáků, zákonných zástupců a ostatních návštěv je stanoven hlavní vchod v průčelí školy
- b) od 6:30 hod., kdy je budova otevřena, vykonává dohled u vchodu vychovatelka školní družiny, od 7:40 společně se školníkem

3.4. Organizace vzdělávání mimo budovu školy

- a) za bezpečnost žáků na akcích školní družiny zodpovídá vždy dohledem pověřený pracovník (pověření pracovníci ŠD)
- b) při akcích konaných mimo školu, kdy jsou jejich účastníci ubytováni v objektech cizích organizací, jsou žáci povinni dodržovat bezpečnostní a protipožární pokyny

platné v těchto objektech. Žáci dodržují stanovený režim dne a pokyny vydané po dobu nočního klidu. Za seznámení s těmito pokyny a za kontrolu jejich dodržování odpovídá vedoucí akce nebo jím určený pedagogický pracovník ŠD. Vedoucí akce rozhodne o způsobu provádění dohledu v době nočního klidu.

- c) při akcích ŠD mimo objekt školy platí pro žáky stejná pravidla chování, práva i povinnosti jako ve škole

4. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

4.1. Předcházení úrazům, uložení prostředků první pomoci, kontakty pro poskytnutí první pomoci ve škole

- a) žáci jsou povinni při všech činnostech ve škole i v ŠD a při akcích mimo školu chránit své zdraví i zdraví ostatních
- b) žáci jsou povinni řídit se řády odborných učeben, tělocvičny, školní družiny a pravidly školního klubu
- c) každý pracovník školy i ŠD je povinen hlásit vedení školy veškeré závady na zařízení prostřednictvím sešitu závad, který je uložen v kanceláři školy; v případě akutního ohrožení zdraví zajistí ve spolupráci s vedením školy náhradní prostory pro výuku
- d) prostředky první pomoci jsou uloženy ve sborovně školy, kanceláři, školní družině, školní jídelně a odborných učebnách
- e) kontakty pro zavolání první pomoci ve škole jsou umístěny v kanceláři školy a ve sborovně, uvedeny jsou i v žákovských knížkách

4.2. Postup pro informování o úrazu

- a) každý pracovník školy, který je informován o úrazu žáka, je povinen zajistit první pomoc a neprodleně to oznámit zákonnému zástupci žáka a vedení školy. Žák je dopraven k lékařskému ošetření zákonnými zástupci nebo jinou dospělou osobou.
- b) toto ustanovení platí i pro úrazy vzniklé při akcích ŠD konaných mimo školu

4.3. Prevence sociálně-patologických jevů, prevence a řešení šikany ve škole

- a) každý pedagogický pracovník důsledně řeší ve spolupráci s výchovnou poradkyní a metodikem prevence a oznamuje vedení školy jakékoli náznaky projevu násilí, šikany, kyberšikany, rasismu a užívání návykových látek; při řešení šikany (kyberšikany) se vychází z aktuálního metodického pokynu MŠMT

5. Podmínky zacházení s majetkem školní družiny

- a) žák má právo užívat zařízení školní družiny, didaktické pomůcky a hračky v souvislosti se zájmovým vzděláváním, je při tom povinen řídit se pokyny vychovatelek ŠD
- b) žák udržuje v pořádku a nepoškozené všechny věci, které tvoří zařízení školní družiny
- c) za škodu na majetku ŠD způsobenou úmyslně nebo z nedbalosti, včetně ztráty či poškození pomůcek ŠD, bude vyžadována odpovídající náhrada
- d) žáci se podílejí na zlepšování prostředí školní družiny (při její výzdobě, údržbě zařízení i areálu školy) podle svých schopností a dovedností jen na základě dobrovolnosti
- e) zjištění poškození nebo odcizení majetku ŠD žáci neprodleně hlásí vychovatelce ŠD

Vnitřní předpis o přijímání žáků k zájmovému vzdělávání v ŠD

1. Tímto předpisem stanoví ředitelka ZŠ J. A. Komenského v Blatné podmínky přijetí žáků k docházce do školní družiny s ohledem na danou kapacitu a možnosti zařízení.
2. Školní družina je určena především žákům 1. – 3. tříd, v případě volné kapacity je možné přijmout žáky z vyšších ročníků k docházce do ŠD.
3. Po přijetí přihlášek z nižších ročníků budou do obsazení kapacity zařízení přijati zájemci z dalších ročníků na základě uvedených kritérií:
 - docházka do ŠD v tomto roce (pravidelnost docházky, časy odchodů)
 - bydliště (dojíždění, vzdálenost místa bydliště od školy)
 - docházka mladšího sourozence
4. Zákonní zástupci žáka, kteří mají zájem o jeho umístění do docházky, se dostaví osobně k zápisu do ŠD pro příslušný školní rok. Zápis probíhá první zářijový týden.
5. Žák je přijat na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky a v ní uvedeném rozsahu je zařazen do docházky ŠD. Tímto se stává v daném školním roce účastníkem zájmového vzdělávání ŠD a vztahují se na něho spolu s jeho zákonnými zástupci veškerá práva a povinnosti účastníka vzdělávání v našem školském zařízení.
6. V průběhu školního roku lze do ŠD dodatečně přijmout žáka v případě volné kapacity, jsou-li splněny podmínky uvedené v bodech 2 a 4 tohoto předpisu.
7. Po vzájemné dohodě vedoucí vychovatelky a zákonných zástupců žáka je možné k dočasné docházce do ŠD zařadit žáky z rodin cizinců za účelem překonání jazykové bariéry žáka.
8. Zájmové útvary organizované ŠD jsou určeny zpravidla žákům přihlášeným k docházce do ŠD. Zápis do zájmových útvarů ŠD v příslušném školním roce probíhá prostřednictvím osobního kontaktu zákonných zástupců s vychovatelkou vybraného zájmového útvaru:
 - Výtvarná dílna – vych. K. Mašková
 - Dovedné ruce – vych. M. Drůbová
 - Pohybově-dramatický kroužek – vych. A. Lávičková, I. Lojíková
 - Čtenářský kroužek – vych. J. Rybová
 - Malý kuchtík – vych. L. Hrubá
 - Sportovky – uč. L. Novotná
 - Zdravotnický kroužek – uč. L. Novotná
 - Sborový zpěv – uč. Š. Komárková

Příloha č: 4